

Kúria végzése

Az ügy száma: Bfv.I.170/2025/8.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: Dr. Gimesi Ágnes, a tanács elnöke
Dr. Schmidt Péter, előadó bíró
Dr. Domonyai Alexa, bíró
Dr. Gunyecz Zoltán, bíró
Dr. Tuba István Krisztián, bíró

Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2025. június 17.
Az ügy tárgya: emberölés büntette és más bűncselekmények
Terhelt(ek): terhelt1 és társa (terhelt2 II. rendű terhelt)

Elsőfok: Pest Megyei Bíróság, 16.Fk.125/2007/30., ítélet, tárgyalás
2008. július 9.
Másodfok: Fővárosi Ítéltábla, 1.Fkf.293/2008/15., ítélet, nyilvános ülés,
2009. március 24.

Az indítvány előterjesztője: Legfőbb Ügyészség
Az indítvány iránya: a II. rendű terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria az emberölés büntette és más bűncselekmények miatt terhelt1 és társa ellen folyamatban volt büntetőügyben a Legfőbb Ügyészség által terhelt2 II. rendű terhelt vonatkozásában előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva a Pest Megyei Bíróság mint fiatakorúak bírósága 16.Fk.125/2007/30. számú és a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 1.Fkf.293/2008/15. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye. Ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

[1] **I.** A Pest Megyei Bíróság mint fiatalkorúak bírósága a 2008. július 9. napján kihirdetett 16.Fk.125/2007/30. számú ítéletében terhelt2 II. rendű terheltet bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett emberölés büntetében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: korábbi Btk.) 166. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a), b), d) és f) pont] 2 rendbeli, társtettesként elkövetett okirattal visszaélés vétségében [korábbi Btk. 277. § (1) bekezdés] és készpénzhelyettesítő fizetési eszközzel visszaélés vétségében [korábbi Btk. 313/C. § (7) bekezdés a) pont]. Ezért őt – halmazati büntetésül – életfogytig tartó fegyházbüntetésre és 10 évi közügyektől eltiltásra ítélte. Megállapította, hogy a II. rendű terhelt legkorábban 30 év elteltével bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett a II. rendű terhelt által előzetes fogvatartásban töltött időnek a szabadságvesztés büntetésbe történő beszámításáról, a bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

[2] A kétirányú fellebbezések folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a 2009. március 24. napján meghozott 1.Fkf.293/2008/15. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét a II. rendű terhelt tekintetében megváltoztatta, a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját 38 évre súlyosította. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[3] **II.** A jogerős, vádról rendelkező ügydöntő határozattal szemben a Legfőbb Ügyészség Fk.Bf.1552/2024/3. számon nyújtott be felülvizsgálati indítványt a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 651. § (3) bekezdésében előírt kötelezettségére figyelemmel, a Be. 649. § (4) bekezdésében foglalt okból.

[4] Felülvizsgálati indítványában hivatkozott arra, hogy 2020. április 24. napján terhelt2 II. rendű terhelt az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4. napján kelt Egyezmény (a továbbiakban: Egyezmény) alapján Magyarország ellen kérelmet nyújtott be az Emberi Jogok Európai Bíróságánál (a továbbiakban: EJEB), melyben azt kifogásolta, hogy az életfogytig tartó szabadságvesztés büntetésből aránytalanul hosszú idő után helyezhető feltételes szabadságra, amely sérti az Egyezmény 3. Cikkét, amely szerint senkit sem lehet kínzásnak, vagy embertelen, megalázó bánásmódnak, vagy büntetésnek alávetni. Az EJEB a 19003/20. számon iktatott kérelmet – a keresetek hasonló tárgyára figyelemmel a 62122/19., a 5979/20., az 5984/20., a 9004/20., az 11282/20, a 12199/20., a 12885/20., a 12886/20., a 12887/20., a 13148/20., a 13188/20., a 18993/20., a 19005/20., a 19217/20., a 19228/20., a 19229/20. a 30117/20., a 30125/20 és a 30126/20. számú kérelmekkel egyesített eljárásban – a Gyenge és Mások kontra Magyarország ügyben bírálta el. A 2024. április 4. napján kelt és 2024. április 25. napján végleges ítéletében megállapította: azáltal, hogy a kérelmezők csak rendkívül hosszú idő után szabadulhatnak életfogytiglani szabadságvesztés büntetésükből, megsértették az Egyezmény 3. Cikkét. Az ítélet kimondta, hogy a jogsértés megállapítása önmagában elegendő elégtételt jelent a kérelmező számára az általa elszenvedett nem vagyoni károkért, egyúttal kötelezte

Magyarországot a kérelmezők költségei és kiadásai megfizetésére, egyebekben a kérelmezők igazságos elégtétel iránti további igényét elutasította.

[5] A Legfőbb Ügyészség a Be. 649. § (4) és (5) bekezdésében foglaltakra hivatkozással, az Egyezményt kihirdető 1993. évi XXXI. törvény (3) bekezdése és a Be. 651. § (3) bekezdése alapján terjesztette elő a felülvizsgálati indítványát.

[6] A Legfőbb Ügyészség jogi álláspontjának lényege szerint az EJEB ítélete önmagában nem dönti el a bűnfelelősséget, de az Egyezmény 3. Cikkének megsértése olyan jogi tény, amely megalapozza a felülvizsgálati eljárás lefolytatását, ugyanakkor az EBH 2018.B.6. számú határozatra utalással kiemelte, hogy a felülvizsgálati ok megvalósulása nem feltétlenül eredményezi a jogerős határozat megváltoztatását. Hangsúlyozta, hogy az EJEB ítélet alapján indult felülvizsgálati eljárásban a konkrét ügyekben született bírósági ítéletek vizsgálhatók felül, amely során a vizsgálat arra irányul, hogy a Btk. (korábbi Btk.) és a Be. alkalmazása során történt-e az Egyezmény megsértése vagy sem.

[7] Előadta, hogy az EJEB Gyenge és Mások kontra Magyarország ítéletében rámutatott, hogy a büntetések egy meghatározott minimális időtartam utáni automatikus felülvizsgálata fontos garancia. AZ EJEB szerint az a tény, hogy a kérelmezők csak életfogytig tartó szabadságvesztés büntetésük jelentős idejének letöltését követően remélhetik a szabadulás irányába tett előrehaladásuk felülvizsgálatát, elegendő annak megállapításához, hogy a kérelmezők büntetése az Egyezmény 3. Cikke alkalmazásában nem minősül csökkenthetőnek. AZ EJEB álláspontja szerint az ilyen hosszú várakozási idő indokolatlanul késlelteti az elítélt személyében bekövetkezett változások és a rehabilitáció eredményeinek felülvizsgálatát. Az EJEB a releváns elveket a Hutschinson kontra Egyesül Királyság, valamint a Vinter és Mások kontra Egyesül Királyság ügyekben foglalta össze, jelen ítéletében ezen túlmenően utalt a Bancsók és Magyar László kontra Magyarország ügyben hozott ítéletre is. Következetes ítélkezési gyakorlata alapján a rendszeres, belátható időn belüli felülvizsgálat lehetőségét kizáró, tényleges életfogytig tartó szabadságvesztés vagy az ezzel egyenértékű, beláthatatlanul hosszú ideig tartó, felülvizsgálat lehetősége nélküli szabadságvesztés, mint büntetési nem önmagában véve is sérti az Egyezményt, konkrétan annak a megalázó büntetés tilalmát tartalmazó 3. cikkét. Az EJEB következetes álláspontja szerint önmagában az életfogytig tartó szabadságvesztés büntetés nem egyezményesértő, ugyanakkor a feltételes szabadságra bocsátás szempontjából irányadó első felülvizsgálat időpontja nem lehet több, mint 25 év. Mindezek alapján az EJEB a jelen felülvizsgálati eljárás alapügyében kizárólag azt kifogásolta, hogy a feltételes szabadság lehetőségének megnyíltaig letöltendő 38 év szabadságvesztés büntetés túl hosszú várakozási idő, ezáltal egyezményesértő.

[8] A Legfőbb Ügyészség álláspontja szerint ugyanakkor az EJEB ítéletében meghatározott egyezményesértés felülvizsgálati eljárásban nem orvosolható, mivel az EJEB a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját maximum 25 évben tartja indokoltnak, vagyis egy olyan szabályozási körülményt kifogásol, amely nem az alapügyben eljáró bíróságok eljárására és az általuk hozott határozatra vonatkozik. Rámutatott arra, hogy a feltételes szabadságra bocsátás szabályain változtatni nem a jogalkalmazás, hanem a jogalkotás feladata. Ha pedig jogalkotásra van szükség, akkor felülvizsgálati ok nem valósul meg, nem keletkezik felülvizsgálati döntési jogkör, mert a hiányzó szabályt a Kúria nem alkothatja meg, s nem pótolhatja azt az Egyezmény közvetlen alkalmazásával. Az EJEB döntéséből álláspontja szerint egyedül az következik, hogy az alkalmazott jogszabály mellett további szabályozás szükséges, ami tehát nem jogalkalmazói feladat. A kötelezően lefolytatandó felülvizsgálati eljárásban a Kúria nem állapíthatja meg, hogy valamely jogszabály sérti az Egyezményt, így jelen esetben nincs ok és mód az alapügyben hozott ítélet megváltoztatására.

[9] Az EBH 2015.B.7. számú határozatban, az EBH 2018.B.6. számon közzétett határozatban, valamint a 3/2015. Büntető jogegységi határozatban írtakra is hivatkozással – és arra is tekintettel, hogy a Be. 649. § (2) bekezdése szerinti eljárási szabálysértés elkövetésére nem merült fel adat – azt indítványozta, hogy a felülvizsgálati indítvánnyal támadott ítéleteket a Kúria a Be. 662. § (1) bekezdése alapján hatályában tartsa fenn.

[10] A II. rendű terhelt egyik védője, jogi képviselő1 észrevételében kifejtette, hogy az EJEK ítélete szerint az életfogytig terjedő szabadságvesztés büntetés esetén legfeljebb 25 év elteltével biztosítani kell a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét, a Kúriának pedig a jelen felülvizsgálati eljárásban is törvény által biztosított lehetősége van a jogerős ítélet az EJEK ítéletének megfelelő megváltoztatására. Mindezek alapján arra tett indítványt, hogy a Kúria a jogerős ítéletet változtassa meg úgy, hogy a II. rendű terhelt legkorábban 25 év szabadságvesztés büntetés elteltével feltételes szabadságra bocsátható.

[11] A II. rendű terhelt másik védője, jogi képviselő2 észrevételében hangsúlyozta, hogy védence számára a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjaként meghatározott 38 év aránytalanul hosszú, mentálisan rendkívül megterhelő, a „civil” életbe visszatérést nagyon megnehezíti. Rámutatott, hogy védence már 20 éve tölti szabadságvesztés büntetését, és még csaknem ugyanennyi időnek kell eltelnie a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi lehetőségéig, amely épp az EJEK által kifogásolt kilátástalanságot jelenti. Kifejtette, hogy 25 év elegendő a kedvező irányú változáshoz, ekkor lehetőséget kell adni az elítélt számára, hogy bizonyíthassa fejlődését, ez a társadalom érdeke is. Kifejtette, hogy védence fogvatartása alatt leérettségizett, szociális gondozói, villanyszerelői, valamint logisztikai- és szállítmányozási ügyintézői szakképesítést szerzett, önkéntes munkát végzett, betanított munkásként több készséget is elsajátított és számos alkalommal részesül rendkívüli jutalomban, fenyítésben azonban egyszer sem, magatartása „békés, nyugodt”. Családjával tartja a kapcsolatot, családja hazavárja.

[12] Mindezekre tekintettel indítványozta, hogy a Kúria a jogerős ítéletet akként módosítsa, hogy a II. rendű terhelt esetében a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi lehetséges időpontja 25 év legyen.

[13] Az ügyben a II. rendű terhelt észrevételt nem terjesztett elő.

[14] **III. A Legfőbb Ügyészség felülvizsgálati indítványa alapos.**

[15] 1. A Be. XC. fejezete tartalmazza a felülvizsgálatra vonatkozó szabályokat. A felülvizsgálat törvényben meghatározott okait a Be. 649. §-a tartalmazza, a törvényben meghatározott okok tételesen felsorolásra kerültek, a felülvizsgálati okok köre nem bővíthető.

[16] A Be. 648. § rendelkezése szerint felülvizsgálatnak a bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt, eljárási szabálysértés miatt, az Alkotmánybíróság vagy nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv határozata alapján, vagy a Kúria Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatától való eltérés esetén van helye.

[17] A Be. 649. § (4) bekezdése szerint nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv határozata alapján felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv megállapította, hogy az eljárás lefolytatása vagy a bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata megsértette a törvényben kihirdetett nemzetközi szerződés valamely rendelkezését, feltéve, hogy a nemzetközi emberi jogi szerv joghatóságának Magyarország alávetette magát.

[18] A Be. 649. § (5) bekezdése értelmében a nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv határozata alapján a felülvizsgálatnak akkor is helye van, ha a nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv a nemzetközi szerződés azon rendelkezésének

megsértését állapította meg, amely olyan eljárási szabálysértést valósított meg, amely e törvény szerint felülvizsgálattal nem, csak fellebbezéssel támadható.

[19] A Be. 651. § (2) bekezdés a) pontja szerint a terhelt javára az ügyészség felülvizsgálati indítványt terjeszthet elő.

[20] A Be. 652. § (4) bekezdése értelmében a terhelt javára a felülvizsgálati indítvány határidő nélkül előterjeszthető.

[21] A Be. 651. § (3) bekezdésére figyelemmel a Be. 649. § (4) és (5) bekezdésében meghatározott esetben a legfőbb ügyész a felülvizsgálati indítványt hivatalból terjeszti elő.

[22] A Be. 650. § (2) bekezdése szerint a felülvizsgálati indítványban a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás nem támadható.

[23] A Be. 659. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye, a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó.

[24] A Be. 659. § (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a felülvizsgálati indítványt – a (3)-(4) bekezdésben meghatározott kivétellel – a megtámadott határozat meghozatala idején hatályos jogszabályok alapján kell elbírálni. A Be. ugyanakkor a hivatkozott jogszabályhely (4) bekezdésében kimondja, hogy a 649. § (4) és (5) bekezdésében meghatározott esetben a felülvizsgálati indítványt a törvényben kihirdetett nemzetközi szerződéssel ellentétes jogszabály figyelmen kívül hagyásával, illetve a nemzetközi emberi jogi szerv döntésének alapulvételével kell elbírálni.

[25] A Be. 659. § (5) bekezdése szerint a Kúria a jogerős ügydöntő határozatot – a (6) bekezdésben meghatározott kivétellel – csak a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott részében és csak a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok alapján bírálja felül. A Kúria ugyanakkor a Be. 659. § (6) bekezdésére figyelemmel a megtámadott határozatot a 649. § (2) bekezdése alapján akkor is felülbírálja, ha az indítványt nem ebből az okból nyújtották be.

[26] A Be. 652. § (1) bekezdése kimondja, hogy a felülvizsgálati indítványban meg kell jelölni azt a határozatot, amely ellen a felülvizsgálati indítvány irányul, valamint az indítvány előterjesztésének okát és célját.

[27] A Be. 660. § (1) bekezdése értelmében a Kúria a felülvizsgálati indítványt – a (2) bekezdésben meghatározott kivétel hiányában – tanácsulésen bírálja el.

[28] A Be. 662. § (1) bekezdése szerint a Kúria a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatot nem ügydöntő végzésével hatályában fenntartja, ha a felülvizsgálati indítványnak nem ad helyt.

[29] A hivatkozott törvényhely (2) bekezdése alapján a Kúria a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatot megváltoztatja és a törvénynek megfelelő határozatot hoz, ha az alapügyben a bíróság

a) a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt állapította meg a terhelt bűnösségét, vagy rendelte el kényszergyógykezelését,

b) a bűncselekmény törvénysértő minősítése, illetve a Btk. más szabályának megsértése miatt szabott ki törvénysértő büntetést, alkalmazott törvénysértő intézkedést,

c) a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 86. § (1) bekezdésében foglalt kizáró ok ellenére függesztette fel a büntetés végrehajtását,

d) a súlyosítási tilalom megsértésével hozta meg a határozatát.

[30] A Be. 662. § (3) bekezdése meghatározza a Kúriának, hogy az (1) és (2) bekezdés szerint járhat el, ha a felülvizsgálati eljárás lefolytatására az Alkotmánybíróság vagy nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv határozata alapján került sor.

[31] A Kúria arra figyelemmel, hogy a Be. 649. § (4) bekezdésében foglalt felülvizsgálati ok alapján a felülvizsgálati indítvánnyal támadott határozatot a terhelt tekintetében felülbírálta – a Be. 659. § (5) és (6) bekezdésére figyelemmel – a Be. 649. § (2) bekezdésében megjelölt eljárási szabálysértések tekintetében is vizsgálta.

[32] 2. Az EJEB a Gyenge és Mások kontra Magyarország ügyben (terhelt2 II. rendű terhelt tekintetében az 19003/20. számú kérelem alapján eljárva) hozott ítélete a felülvizsgálati eljárás szempontjából a következő figyelembe veendő megállapításokat tartalmazza:

[33] – Az EJEB a korábbi gyakorlatára tekintettel megállapította, hogy a büntetések egy meghatározott minimális időtartam utáni automatikus felülvizsgálata fontos garanciát jelent a fogvatartottak számára az olyan fogvatartás kockázatával szemben, amely a 3. Cikket sérti (8. pont).

[34] – A Bancsók és Magyar László (2. sz. ügy) kontra Magyarország ügyben az EJEB már megállapította a 3. Cikk megsértését azáltal, hogy csak rendkívül hosszú idő elteltével szabadulhat feltételeken az életfogytiglani szabadságvesztéssel büntetett és nem merült fel olyan körülmény, amely miatt ezúttal más következtetésre lehetne jutni (9-10. pont).

[35] – Az a tény, hogy a kérelmezők csak azt követően remélhetik a szabadulás irányába tett előrehaladásuk felülvizsgálatát, ha életfogytig tartó szabadságvesztés büntetésükből hosszú időt töltöttek le, elegendő annak megállapításához, hogy a kérelmezők életfogytiglani szabadságvesztés büntetése az Egyezmény 3. Cikke vonatkozásában nem tekinthető csökkenthetőnek. Az ilyen hosszú várakozási idő indokolatlanul késlelteti annak hazai hatóságok általi felülvizsgálatát, hogy „az életfogytiglani szabadságvesztésre ítélt személy életében bekövetkezett változások olyan jelentősek-e, és a büntetés során a személy olyan előrehaladást tett-e a rehabilitáció irányába, amelyek alapján a további fogvatartás törvényes büntetőjogi indokokkal már nem igazolható.” (10. pont).

[36] – Ezért az Egyezmény 3. Cikkét megsértették (11. pont).

[37] Az EJEB ítéletében hivatkozott Hutchinson kontra Egyesült Királyság, Vinter és Mások kontra Egyesült Királyság, Bancsók és Magyar László (2.sz. ügy) kontra Magyarország ügyekben hozott ítéletek releváns tartalma:

– Az Egyezmény felnőttek esetében nem tiltja az életfogytig tartó szabadságvesztés büntetés kiszabását különösen súlyos bűncselekmények esetén, de az csak akkor összeegyeztethető az Egyezménnyel, ha annak tartama de iure és de facto is csökkenthető.

– A vonatkozó összehasonlító és nemzetközi anyagok egyértelműen támogatják, hogy a felülvizsgálatra legkésőbb a büntetés kiszabását követő 25 év elteltével kerüljön sor és azt követően rendszeres felülvizsgálatok szükségese.

– Az államok döntési kompetenciája, hogy a felülvizsgálat bírósági vagy végrehajtó jellegű-e.

– A jogbiztonság egyik különleges szempontja a büntetés felülvizsgálatának időkerete. Általánosságban a büntetés meghatározott minimális időtartam után történő automatikus felülvizsgálatának előírása biztosítékot jelent.

– Az életfogytig tartó szabadságvesztés büntetés akkor áll összhangban az Egyezmény 3. Cikkével, ha az elítélt vagy feltételes szabadságra bocsátható vagy ennek lehetőségét vizsgálni lehet. A nemzeti hatóságok döntésétől függ, hogy mikor kell erre a vizsgálatra sort keríteni, de a vonatkozó nemzetközi jogi összehasonlító anyagok kifejezetten olyan rendszert támogatnak, ahol az első felülvizsgálatra legkésőbb 25 év után sor kerül.

– A bíróság megállapította, hogy az a 40 év, amit a kérelmezőknek kell várniuk első feltételes szabadságra bocsátásuk lehetőségéig, lényegesen hosszabb, mint a maximálisan ajánlott 25 év.

[38] Mindezekre figyelemmel megállapítható, hogy az EJEH határozatában az életfogytig tartó szabadságvesztés büntetést, ennek kiszabása esetén a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét, annak legkorábbi időtartama ítéletben történő meghatározását, valamint az ehhez szükséges feltételek előzetesen, törvényben történő meghatározását és az arról bírói eljárásban való döntés lehetőségét nem kifogásolta. Az egyezményesértés megállapítására kizárólag azért került sor, mert jelen ügyben a II. rendű terhelt esetében meghatározott azon időtartam, amelyet várnia kell ahhoz, hogy a feltételes szabadságra bocsátása első alkalommal megfontolásra kerülhessen, lényegesen hosszabb, mint az EJEH által 25 évben megjelölt időtartam. Az ilyen hosszú várakozási idő pedig nem teljesíti az EJEH által meghatározott követelményeket, emiatt következett be az Egyezmény 3. Cikkének megsértése.

[39] 3. A Kúria megállapította, hogy a terhelt esetében az EJEH ítéletében megállapított egyezményesértés felülvizsgálati eljárásban nem orvosolható.

[40] A Kúria nem jogalkotó, hanem jogalkalmazó szerv. Feladata a rá vonatkozó jogszabályok alkalmazásával törvényes eljárásban a törvénynek megfelelő határozatot hozni. Ennél fogva jelen ügyben is azt kellett vizsgálnia, hogy a jogszabályok alapján a megállapított egyezményesértés orvoslása a felülvizsgálati eljárásban lehetséges-e.

[41] A felülvizsgálat olyan rendkívüli jogorvoslat, amely a büntetőeljárás szabályainak vagy a büntetőeljárásban hozott határozatban alkalmazott anyagi jogi szabályok megsértése és az ebből származó törvényt sértő rendelkezések orvoslására hivatott, és arra alkalmas.

[42] A felülvizsgálatnak a Be. 649. § (4) bekezdésében meghatározott oka az eljárás lefolytatása során vagy a bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozatában elkövetett olyan jogsértés, amely tekintetében nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv állapította meg, hogy az a törvényben kihirdetett nemzetközi szerződés valamely rendelkezését sértette meg. Értelemszerűen nem lehet felülvizsgálati indítvány alapja az olyan hivatkozás, amely a jogi szabályozási környezet hiányosságát támadja.

[43] A Be. 649. § (5) bekezdése lényegében a (4) bekezdéssel elérni kívánt célok kiegészítő szabálya: abban az esetben is lehetővé teszi a felülvizsgálatot, ha a nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv a nemzetközi szerződés azon rendelkezésének megsértését állapította meg, amely egyben a büntetőeljárás olyan eljárási szabályának megsértésében jelenik meg, amely önmagában felülvizsgálattal nem, csak más jogorvoslattal támadható, vagyis nem szerepel a Be. 649. § (2) bekezdésében meghatározott felülvizsgálati okok között. Ez a felülvizsgálati ok értelemszerűen csak a felülvizsgálati indítvánnyal érintett jogerős ügydöntő határozat meghozatala alapjául szolgáló eljárásban elkövetett, büntetőeljárási törvény alapján értékelhető eljárási szabálysértés lehet.

[44] A büntető eljárásjogi szabályozás következetesen vezeti végig a felülvizsgálat célját és a jogsértés orvosolhatóságának kereteit. A Be. 659. § (4) bekezdése egyértelművé teszi, hogy a 649. § (4) és (5) bekezdésében meghatározott esetben a felülvizsgálati indítványt a törvényben kihirdetett nemzetközi szerződéssel ellentétesnek talált jogszabály figyelmen kívül hagyásával, emellett a nemzetközi emberi jogi szerv döntésének alapulvételével kell elbírálni. Ezzel a törvény kötelezővé és lehetővé teszi, hogy amennyiben a nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv döntésében meghatározásra kerül az a jogszabályi rendelkezés, amely ellentétes a nemzetközi szerződéssel, a felülvizsgálati eljárást ezen jogszabályi rendelkezés figyelmen kívül hagyásával folytassa le a Kúria, a nemzetközi emberi jogi szerv döntése indokolásának figyelembevételével.

[45] A Be. 659. § (5) bekezdése alapján a 649. § (4) és (5) bekezdésében meghatározott felülvizsgálati okra alapozott felülvizsgálat során a Kúria hivatalból felülvizsgálja a Be. 649. § (2) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértéseket is.

[46] A felülvizsgálati szabályozás a Be. 662. § (3) bekezdésében egyértelműen kimondja, hogy a Kúria abban az esetben is csak a 662. § (1) és (2) bekezdése szerint járhat el, ha a felülvizsgálati eljárás lefolytatására nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv határozata alapján került sor.

[47] Erre tekintettel a Kúriának a következő döntési lehetőségei vannak:

[48] 1.) A felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatot nem ügydöntő végzésével hatályában fenntartja, ha a felülvizsgálati indítványnak nem ad helyt, vagy

[49] 2.) a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatot megváltoztatja és a törvénynek megfelelő határozatot hoz, ha az alapügyben a bíróság

- a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt állapította meg a terhelt bűnösségét, vagy rendelte el kényszergyógykezelését,

- a bűncselekmény törvénysértő minősítése, illetve a Btk. más szabályainak megsértése miatt szabott ki törvénysértő büntetést, alkalmazott törvénysértő intézkedést,

- a Btk. 86. § (1) bekezdésében foglalt kizáró ok ellenére függesztette fel a büntetés végrehajtását, vagy

- a súlyosítási tilalom megsértésével hozta meg a határozatát.

[50] 3.) Emellett a Be. 662. § (1) bekezdés c) pontja szerint a Kúria a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatot hatályon kívül helyezi, a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságot új eljárásra utasítja, ha a nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv határozata alapján indult felülvizsgálat esetén a törvényben kihirdetett nemzetközi szerződésnek megfelelő határozat meghozatalához az eljárás megismétlése szükséges, akkor is, ha a nemzetközi emberi jogi szerv olyan jogsértést állapított meg, amely miatt a megtámadott határozatot e törvény szerint egyébként nem kell hatályon kívül helyezni. Ez utóbbi rendelkezésből egyértelműen következik, hogy hatályon kívül helyezésre ilyen okból csak akkor kerülhet sor, ha a törvényben kihirdetett nemzetközi szerződésnek megfelelő határozat meghozatala lehetséges ugyan, de az felülvizsgálati eljárásban nem hozható meg, kizárólag az eljárás megismétlése során {Kúria, Bfv.I.734/2022/12. számú határozat [60]-[70]}.

[51] Ebben az eljárásban a jogerős ügydöntő határozat megváltoztatásának akkor lenne helye, ha az az alapügyben a bíróság olyan büntető anyagi jogi szabály megsértése miatt állapította volna meg a terhelt bűnösségét, vagy rendelte volna el kényszergyógykezelését, amelynek az Egyezménybe ütközését az EJEB ítélete megállapította; illetve a bűncselekmény minősítése vagy a Btk. más szabálya ütközik a nemzetközi szerződésbe, és ezen szabály megsértése miatt került sor törvénysértő büntetés kiszabására vagy törvénysértő intézkedés alkalmazására. Ugyanez a helyzet akkor, ha az EJEB határozata valamely, a Btk. 86. § (1) bekezdésében foglalt kizáró ok nemzetközi szerződésbe ütközését, vagy pedig olyan szabály nemzetközi szerződésbe ütközését állapítja meg, amely a súlyosítási tilalom megsértése megállapításának akadálya.

[52] Jelen ügyben ez nem állapítható meg.

[53] A Kúria e körben vizsgálta a felülvizsgálati indítvánnyal érintett alapügyben alkalmazott hatályú korábbi Btk. rendelkezéseit.

[54] A korábbi Btk. 40. § (1) bekezdése szerint a szabadságvesztés életfogytig vagy határozott ideig tart.

[55] A korábbi Btk. 42. § (1) bekezdése értelmében fegyházban kell végrehajtani az életfogytig tartó szabadságvesztést.

[56] A korábbi Btk. 47/A. § (1) bekezdés alapján életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabása esetén a bíróság az ítéletben meghatározza a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját, vagy a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét kizárja.

[57] A korábbi Btk. 47/A. § (2) bekezdése szerint, ha a bíróság a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét nem zárja ki, annak legkorábbi időpontját legalább 20 évben, ha az életfogytig tartó szabadságvesztést olyan bűncselekmény miatt szabta ki, amelynek büntethetősége nem évül el, legalább 30 évben határozza meg.

[58] A korábbi Btk. 47/C. § (1) bekezdése kimondja, hogy a bíróság az életfogytig tartó szabadságvesztésre ítéltet akkor bocsáthatja feltételes szabadságra, ha a szabadságvesztésből az elítélt letöltötte a bíróság által meghatározott időtartamot, és alaposan feltehető, hogy a büntetés célja további szabadságelvonás nélkül is elérhető.

[59] A korábbi Btk. 33. § (2) bekezdés c) pontja szerint nem évülnek el az emberölés súlyosabban minősülő esetei [166. § (2) bekezdés a)-h) pontjai].

[60] A korábbi Btk. 166. § (1) bekezdése alapján, aki mást megöl, büntetett követ el, és 5 évtől 15 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

[61] A korábbi Btk. 166. § (2) bekezdés a), b), d), f) pontjai esetében a büntetés 10 évtől 15 évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztés, ha az emberölést előre kitervelten, nyereségvágyból, különös kegyetlenséggel, illetve több emberen követik el.

[62] Mindezekre figyelemmel megállapítható, hogy a felülvizsgálati indítvánnyal érintett terhelt vonatkozásában az EJEB határozat nem minősítette az Egyezmény rendelkezéseibe ütközőnek az életfogytig tartó szabadságvesztés büntetés kiszabásának lehetőségét; továbbá nem állapította meg azt sem, hogy az életfogytig tartó szabadságvesztés büntetésből feltételes szabadságra bocsátást engedélyező törvényi rendelkezés egyezményesértő lenne. Az egyezményesértés körében értékelt azon tény, mely szerint a Szerződő Állam nem épített ki olyan felülvizsgálati mechanizmust, amely egyéb elemeinek megfelelése mellett biztosítaná azt, hogy legkésőbb 25 év elteltével az életfogytig tartó szabadságvesztésre ítélt terheltnek szabadságvesztés büntetését felülvizsgálnák, sérti az Egyezmény 3. Cikkét. Ebből következően felülvizsgálatban fogalmilag legfeljebb a Be. 662. § (2) bekezdés b) pontjában foglalt, II. fordulatnak megfelelő feltétel vizsgálható (bár a feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezés törvényessége egyéb esetekben kizárólag egyszerűsített felülvizsgálatban orvosolható). A felülvizsgálati indítvány alapjául szolgáló EJEB határozat nem állapította meg azt, hogy az Egyezmény megsértését a korábbi Btk. 47/A. § (1) bekezdésében foglalt jogszabályi rendelkezés valósítja meg, és azt sem, hogy emiatt a kiszabott életfogytig tartó szabadságvesztés büntetés törvényt sértő büntetés lenne.

[63] A Kúria rámutat arra, hogy a felülvizsgálatra vonatkozó szabályok értelmében csak azt teheti meg, hogy az indítványt a nemzetközi szerződéssel ellentétes jogszabály figyelmen kívül hagyásával, a nemzetközi emberi jogi szerv döntésének alapulvételével bírálja el. Ebben az esetben a nemzetközi szerződéssel érintett, korábbi Btk. 47/A. §-ában szabályozott, a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját meghatározó ítélőbírói jogosultságot és annak korlátait rendező jogszabályhely figyelmen kívül hagyása azt eredményezné, hogy az életfogytig tartó szabadságvesztés büntetés kiszabása esetén feltételes szabadságra bocsátásnak nem lenne helye. A törvényben ugyanis nem maradna olyan rendelkezés, amely határozatlan idejű szabadságvesztés esetén feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét biztosítaná, illetve annak legkorábbi időpontját megállapítaná. Az pedig, hogy a Kúria a korábbi Btk. 47/A. § törvényi rendelkezései alapján a megtámadott határozatot olyan módon változtassa meg, hogy jelen ügyben a büntető törvényt a II. rendű terhelt esetében olyan

tartalommal kell alkalmazni, miszerint életfogytig tartó szabadságvesztésre ítéltével mellett 25 év elteltét követően feltételes szabadságra bocsátható, a jogszabály tartalmának teljes megváltoztatását, vagyis jogalkotást eredményezne.

[64] A Kúria a Bfv.I.734/2022/12. számú határozatában kifejtette, hogy a hatalmi ágak elválasztásának elvére figyelemmel a Kúria, mint jogalkalmazó nem alkotja, hanem alkalmazza a jogszabályokat. Hivatkozott arra, hogy az Alkotmánybíróság 19/2017.(VII. 18.) AB határozatában a 12. életévét be nem töltött személy sérelmére elkövetett szexuális erőszak értelmezéséről szóló 2/2016. Büntető jogegységi határozat alaptörvény ellenességét éppen a törvényhozó hatalom jogkörének átvétele miatt tekintette alaptörvény ellenesnek és ezért azt megsemmisítette. Az Alaptörvény C. Cikk (1) bekezdése értelmében a Magyar Állam működése a hatalom megosztásának elvén alapszik. Ekként tehát a jogalkalmazás a jogalkotás szerepét át nem veheti, hiányzó tartalommal jogszabályt nem alkothat, érvényes és hatályos jogszabály alkalmazását nem mellőzheti, törvény ellen nem ítéltet {hivatkozott határozat [84] bekezdés}.

[65] Ez a megoldás emellett azt eredményezné, hogy eseti jellegű, személyre szabott jogalkotást és ez alapján személyre szabott jogalkalmazást végezne a Kúria a felülvizsgálati indítvánnyal érintett terhelt tekintetében, amely a jog előtti egyenlőség sérelme miatt ugyancsak az Alaptörvénnyel ellentétes, a B. Cikk (1) bekezdésében foglalt jogállamiság alapelveibe ütköző megoldás lenne.

[66] 4. Az Egyezményt és az ahhoz tartozó nyolc kiegészítő jegyzőkönyvet az 1993. évi XXXI. törvény hirdette ki.

[67] Ezen törvény 3. § b) pontja szerint a Magyar Köztársaság Kormánya az Országgyűlés felhatalmazása alapján a megerősítésről szóló okirat letétbe helyezésekor tett nyilatkozatával az Egyezmény 46. Cikkével, a 4. számú kiegészítő jegyzőkönyv 6. Cikkével és a 7. számú kiegészítő jegyzőkönyv 7. Cikkével összhangban teljes jogúan és külön megállapodás nélkül, a viszonyosság feltételével kötelezőnek ismerte el az Európai Emberi Jogi Bíróság joghatóságát, az Egyezmény és kiegészítő jegyzőkönyv értelmezésével és alkalmazásával összefüggő minden ügygel kapcsolatban, amennyiben az ezen ügy alapjául szolgáló tények az Egyezménynek és a kiegészítő jegyzőkönyveknek Magyarországra nézve történő hatályba lépését követően következtek be. A törvény az 5. § alapján a kihirdetését követő 8. napon, azaz 1993. április 15. napján lépett hatályba.

[68] Az Egyezmény 46. Cikk (1) bekezdése szerint a szerződő felek vállalták, hogy magukra nézve kötelezőnek tekintik az EJEB végleges ítéletét minden ügyben, amelyben félként szerepelnek.

[69] A Be. 659. § (4) bekezdésének megfelelően a Kúria a 3/2015. Büntető jogegységi határozatának 2. pontjában azt állapította meg, hogy nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv döntése folytán törvényben kihirdetett nemzetközi szerződésnek megfelelő határozat meghozatala nem közvetlen az Egyezmény, mint ítélkezésre szolgáló anyagi vagy eljárási jogszabály alapján, hanem az emberi jogi szerv döntésének alapulvételével, annak magyar jogrendszerbe beillesztésével, a büntetőeljárásról szóló törvény szerinti felülvizsgálati eljárás lefolytatásával, az egyezményesértéssel nem érintett hatályos jogszabályok alkalmazásával történik.

[70] A Kúria több határozatában is kifejtette, hogy az EJEB egyezményesértést megállapító döntése akkor képezi felülvizsgálati eljárás alapját, ha a törvényben kihirdetett nemzetközi szerződés valamely rendelkezésének sérelme a büntetőügyben eljáró bíróság jogerős ügydöntő határozatában vagy az ügydöntő határozathoz vezető büntetőeljárásban valósul meg (EBH 2015.B.7. és BH 2022.41.).

[71] A Kúria tehát a konkrét ügyekben meghozott, konkrét bírósági ítéletek rendelkezését vizsgálhatja felül, azaz a Btk. és a Be. rendelkezéseinek az eljáró bíróságok általi alkalmazását, valamint azt, hogy ezek alkalmazása során történt-e az Egyezmény megsértése vagy sem (EBH 2018.B.6.).

[72] Az egyezményesértés megállapítása miatti felülvizsgálati eljárásban – eltérő szabály hiányában – a Be. XC. fejezetében meghatározott, felülvizsgálatra irányadó rendelkezések alapján kell eljárni.

[73] A Be. 650. § (2) bekezdésére tekintettel a felülvizsgálati indítványban a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás nem támadható, a Be. 659. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó. E rendelkezések a nemzetközi szerződés rendelkezésének megsértése miatt indult felülvizsgálati eljárásban is érvényesek, ezért a Kúriának a nemzetközi emberi jogi szerv döntésének alapulvételével, a jogerős határozatban megállapított tényállás alapján kell vizsgálnia, hogy a terhelt bűnösségének megállapítása tekintetében lehetséges-e a nemzetközi szerződésnek megfelelő határozat hozatala, vagy ahhoz az eljárás megismétlése szükséges.

[74] Az Egyezmény 3. Cikke alapján senkit nem lehet kínzásnak, vagy embertelen, megalázó bánásmódnak, vagy büntetésnek alávetni, valamint szolgátságban tartani.

[75] A kínzás, embertelen, megalázó bánásmód, illetve büntetés alkotmányos tartalmát az Alkotmánybíróság a 32/2016.(XI. 3.) AB határozatban vizsgálta, melynek során irányadónak tekintette az EJEB-nek az Egyezmény 3. Cikkét értelmező joggyakorlatát. Eszerint a 3. Cikkben felsorolt tilalmak közös vonása, hogy mindegyikük bizonyos fokú testi és lelki gyötrelmet, szenvedést, illetve fájdalmat okoz az érintett egyén számára. Az EJEB joggyakorlata alapján a kínzás, embertelen bánásmód vagy büntetés, illetve megalázó bánásmód vagy büntetés között egyfelől a szenvedés intenzitása alapján lehet különbséget tenni. Ennek alapján embertelen bánásmódnak vagy büntetésnek minősül minden olyan, az érintettnek komoly testi és/vagy lelki szenvedést okozó magatartás, amely nem éri el a kínzás megállapításához szükséges mértéket. Megalázónak akkor tekinthető a szabadságvesztés büntetés, ha a célja az érintett személy lealacsonyítása {indokolás [34]-[36] és [50] bekezdés}.

[76] Az Alaptörvény IV. Cikk (2) bekezdése szerint senkit nem lehet szabadságától másképp, mint törvényben meghatározott okból és törvényben meghatározott eljárás alapján megfosztani. Tényleges életfogytig tartó szabadságvesztés csak szándékos, erőszakos bűncselekmény elkövetése miatt szabható ki.

[77] Ezen rendelkezés alapján megállapítható, hogy az életfogytig tartó szabadságvesztés – akár az abból történő feltételes szabadságra bocsátás kizárásának lehetőségével – az alkotmányos jogrend része.

[78] A II. rendű terhelt tekintetében az életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabása nem tekinthető tényleges életfogytig tartó szabadságvesztés büntetésnek, mivel a bíróság a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét biztosította számára.

[79] Az EJEB a terhelt esetében az Egyezmény 3. Cikkének megsértését azért mondta ki, mert az egyébként az életfogytig tartó szabadságvesztés büntetésben meghatározott időtartam után feltételes szabadságra bocsátható terhelt esetében a szabályozás nem biztosítja azt, hogy 25 év elteltével sor kerülhessen arra, hogy szabadlábra kerülése lehetőségét érdemben megvizsgálják. Az EJEB ítélete tehát nem azt állapította meg, hogy a felülvizsgálati indítvánnyal támadott jogerős ügydöntő határozat meghozatala során alkalmazott valamely jogszabály egyezményesértő. Az EJEB határozata a feltételes szabadságra bocsátás

tekintetében a terheltek esetén alkalmazott korábbi Btk. 40. § és 47/A. §-a tekintetében egyezményesértést nem állapított meg.

[80] Az EJEK ítélete olyan hiányosságot kifogásolt, amely nem az ítéletet hozó bíróságok eljárására és nem a jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozatra, hanem a jogi szabályozás hiányosságára vonatkozik.

[81] A következetes ítélkezési gyakorlat alapján – amelytől a Kúria jelen ügyben sem kíván eltérni – az anyagi jogerő feloldására, a jogerős határozat meghozatalára nincs törvényes lehetőség, és a megtámadott ítélet hatályban tartása indokolt, ha az EJEK nem a (tényleges) életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabását és nem a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének perbíróság általi kizárását (vagy az abból történő feltételes szabadságra bocsátás kezdő időpontjának bírói meghatározását) tekintette egyezményesértőnek, hanem egy olyan felülvizsgálati lehetőség hiányát, amely az EJEK által ajánlott idő kitöltése után „de facto” tenné csökkenthetővé az életfogytig tartó szabadságvesztésre ítélt büntetését (EBH 2008.B.6.I. – az érvelés tekintetében irányadó, jelen ügyben foglalt eltérésekkel).

[82] Mindezekből következően a II. rendű terhelt tekintetében az EJEK ítélete alapján a jogerős ügydöntő határozat megváltoztatására a lefolytatott felülvizsgálati eljárásban nem kerülhetett sor, és erre hatályon kívül helyezést követő megismételt eljárásban sem lenne lehetőség.

[83] A Kúria csak utal arra, hogy az életfogytig tartó szabadságvesztés végrehajtása során a feltételes szabadságra bocsátás EJEK ítéletében meghatározott időtartamon belül történő kötelező vizsgálata szabályainak létrehozása kizárólag jogalkotás útján lehetséges, a sérelem ezért jogalkalmazás útján nem orvosolható, a jogszabályból hiányzó – attól eltérő – szabályt a Kúria továbbra sem pótolhatja az Egyezmény közvetlen alkalmazásával.

[84] A Kúria nem látta indokát és lehetőségét arra, hogy e tárgyban korábban hozott határozataitól (pl. Bfv.I.468/2023/5., Bfv.I.734/2022/12., Bfv.X.46/2020/13., Bfv.III.1450/2021/6., Bfv.I.636/2023/7., Bfv.I.1173/2023/8., Bfv.I.1208/2023/11., Bfv.I.1272/2023/8.) eltérjen.

[85] A Kúria a Be. 659. § (6) bekezdésben előírt hivatalbóli vizsgálata alapján Be. 649. § (2) bekezdésében foglalt eljárási szabálysértést nem állapított meg.

[86] **IV. A határozat elvi tartalma**

Az anyagi jogerő feloldására, a jogerős határozat megváltoztatására nincs törvényes lehetőség, és a megtámadott ítélet hatályban tartása indokolt, ha az EJEK nem a (tényleges) életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabását és nem a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének perbíróság általi kizárását (vagy az abból történő feltételes szabadságra bocsátás kezdő időpontjának bírói meghatározását) tekintette egyezményesértőnek, hanem egy olyan felülvizsgálati lehetőség hiányát, amely az EJEK által ajánlott idő kitöltése után „de facto” tenné csökkenthetővé az életfogytig tartó szabadságvesztésre ítélt büntetését.

[87] **V. A kifejtettekre tekintettel a Kúria a megtámadott határozatokat a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsulésen eljárva hatályában fenntartotta.**

[88] A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

[89] Az ugyanazon jogosult általi ismételt indítvány előterjesztésének tilalma, illetve az azonos tartalmú indítvány ismételt előterjesztésének tilalma a Be. 652. § (6) és (7) bekezdésén alapul. A Be. 656. § (4) bekezdése alapján az ilyen indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2025. június 17.

Dr. Gimesi Ágnes s.k. a tanács elnöke, Dr. Schmidt Péter s.k. előadó bíró, Dr. Domonyai Alexa s.k. bíró, Dr. Gunyecz Zoltán s.k. bíró, Dr. Tuba István Krisztián s.k. bíró